

Eurorakéták Tiltakozás a NATO-tervek ellen

Tüntetés Párizsban — A Béke-világtanács felhívása

● **Párizs (MTI)**
„Nemet mondunk az új rakétákra, igent a leszerelésre, a békére” — hirdette a Francia Kommunista Párt, a Francia Általános Munkásszövetség és 12 más szervezet közös felvonulásának élén a felirat tegnap, csütörtökön a francia hazafiak állásponóját. A National tér-től a Bastille térig vezető útvonalon sok ezer ember tüntetett a 14 szervezet felhívására a NATO brüsszeli döntése, az amerikai Pershing és származék rakéták nyugat-európai telepítése ellen.

● **Helsinki (MTI)**
A Béke-világtanács elnöksége irodája Helsinkiben tartott rendkívüli ülésén felhívással fordult a világ békeszerető közvéleményéhez, hogy határozottan lépjen fel az új közép-hatótá-

volságú amerikai rakéták nyugat-európai telepítéséről szóló NATO-döntéssel szemben.
„Emberek millióinak gondolatait és érzéseit kifejezve, a Béke-világtanács határozottan elítéli a NATO-döntést, amely súlyosan veszélyezteti a békét, az enyhülést és az emberiség jövőjét” — hangsúlyozza a felhívás.
A békeharcosok a fegyverkezési hajszát megfékezéséért, a leszerelésért és az enyhülésért fellépve erősíteni fogják együttműködésüket valamennyi békeszerető erővel. A Béke-világtanács felhívja a világ népeit, hogy változtassák az 1980-as évet a katonai enyhülés megvalósításáért rendezett tömegakciók évévé.

Jutalmuk: aranygyűrű

Negyedszázad az ember életében sem kevés idő, munkájában pedig éppenséggel tekintélyes időszak, hát még ha mindvégig egy vállalat dolgozójaként tölti el a 25 évet. A törzsgárdatagság nem csupán annak jele, hogy az illető elégedett a körülményeivel, a megbízatásával, hanem azt is mutatja: megbecsülhetik a dolgozót azon a helyen. Az idei esztendő a Volán 10-es számú, szegedi vállalatának 31 dolgozója életében lett a huszónötödik Hűségjutalmukat, a vállalati emblémával díszített aranygyűrűt tegnap délelőtt vették át dr. Kardos Jánostól, a vállalat igazgatójától azon az ünnepségen, amely arra is lehetőséget adott, hogy a vállalat életének jó néhány kérdése szóba kerüljön.

S nem véletlenül épp a legrégebbi törzsgárdatagok körében. Ők ugyanis sokat tehetnek — s nem is csupán példamutatásukkal — azért, hogy munkatársaik körében is becsülete legyen a megbízható, pontos munkának. Az idén ugyanis — utalt rá beszédében dr. Kardos János — a közel három ezer törzsgárdatag közül csaknem kétszázan nem kaphatták meg jelvényüket és jutalmukat — fegyelmezetlenség, igazolatlan hiányzás miatt. Nőtt az idén a fegyelmi vétségek száma — elsősorban a felelősségre vonások szigorú következtében. Járatkimaradások, utaspanaszok, saját hiba miatt bekövetkezett balesetek megelőzésére a jövőben még inkább számíthatnak a vállalat vezetői példásan dolgozó törzsgárdatagok segítségére, a szocialista brigádok támogatására.

A Volán egyebek között dolgozó szociális helyzetének javításával, s belső szervezési intézkedésekkel szeretné megteremteni a személy- és teherforgalom megfelelő feltételeit. A munkáslakás-építési akció, az őszi iskolai és karácsonyi előtti családi segélyezés, a családiház-építéshez adott fuvarkedvezmények rendszeré, a törzsgárdatagoknak az idén kifizetett kétfélmillió forintnyi jutalom jelzője e törekvéseknek.

Tanács István

Munkaszervezés a mezőgazdaságban

November 1-én alakult meg a Csongrád megyei Mezőgazdasági Szövetkezetek Szervezési és Ügyvitelgépítési Társulása. Tizenhét mezőgazdasági nagyüzem alakította a társulást, amelyhez mindazok a téesszek csatlakozhatnak, amelyek a részvétel anyagi és személyi feltételeit biztosítani tudják. A társulás a gesztorgazdaság, a pusztaszéri Hét vezér Tsz szervezetén belül működik, a jövőben függetlenített szakembereket is kívánna foglalkoztatni. A társulás a tsz-szövetség szervező közreműködésével alakult, elnöke Gruber János, a Hét vezér Tsz elnöke, szakmai irányítója Bozóky László, a gesztorgazdaság főkönyvelője.

Ahhoz, hogy egy gazdasági vezető bármilyen kérdésben megfelelő döntést hozzon, szüksége van a problémával kapcsolatos összes információra. Enélkül döntései véletlenszerűek lehetnek, nem biztos, hogy többféle lehetőség közül a legmegfelelőbbet választja. A magas színvonalú ügyviteli munka rendkívül fontos eleme a korszerű irányításnak. Egyre bonyolultabbá válik a gazdálkodás, egyre több információt kell gyorsan és pontosan, meghatározott összefüggések szerint feldolgozni. Az adminisztratív létszám nem növelhető együtt a feldolgozandó adathalmaz mennyiségével: szigorú rendelkezések szabnak határt neki, azok mögött pedig a munkaerőhelyzet objektív állása áll. Az ügyviteli tevékenységet éppúgy lehet és kell gépesíteni, mint a nehéz fizikai munkát.

A mezőgazdasági üzemek sem kivétel. A mezőgazdasági ügyvitelszervezés színvonala, technikai ellátottsága többnyire elmarad a kor követelményeitől. Megmutatkozik ez egyes szövetkezetek vezetői munkájának hatékonyságában, a konkrét gazdasági eredményekben is. Csongrád megyében az országosnál is kedvezőtlenebb a helyzet. Vannak objektív okok: a területi koncentráció ellenére sok a kisméretű üzem, a fejlesztési lehetőségek hiánya, nem megfelelő technikai háttér jellemzi meggyüket. Ezek szubjektív tényezőkkkel összefonódva alakították ki a jelenlegi lemaradást. Utóbbiak közül a szemléleti problémák a legfontosabbak. A hagyományos módszerekhez való ragaszkodás, a gazdasági folyamatok rendszeres elemzésének lebecsülése, a megfelelő közgazdasági ismeret-

tek hiánya gátolja a fejlődést. Kevés a számviteli, közgazdasági végzettségű szakember. Tizenkilenc mezőgazdasági üzem perspektívában sem kíván foglalkozni az adatfeldolgozás gépesítésével. Harminchárom gazdaságban viszont már működnek könyvviteli középgepek. A gépek egy része előregedett, leváltásukról kell gondoskodni. Másutt nem használják ki eléggé őket, noha kisebb belső átszervezéssel erre lehetőség nyílna. A következtetés kézenfekvő: sürgősen és hatékonyan javítani kell a helyzetet.

Ez lesz a feladata a nemrég alakult ügyvitel-gépesítési és üzemszervezési társulásnak. Az első feladat: az ügyvitel gépesítése, egy-egésítés. Ahol még nincsenek könyvelőgépek, ott beszerezni is egységes szempontok szerint kell őket. Másutt Ascota számítógépesített középgepeket kívánna alkalmazni. Ahol erre megvannak az alapok, Daró típusú elektronikus könyvelő automaták rendszeresítése is számításhoz jöhet.

A könyvvitel gépesítése is fontos feltétele a mezőgazdasági üzem- és munkaszervezés tökéletesítésének. A szervezett, egységes ügyvitel megnöveli az információk mennyiségét, lehetőséget teremt a gyorsabb és alaposabb közgazdasági elemzéshez.

A gesztorgazdaság, a pusztaszéri Hét vezér Termelőszövetkezet, közreműködik a gépek kiválasztásában, gondoskodik a gép-könyvelők betanításáról, megszervezi a szakemberek képzését, továbbképzését, intézkedik az ügyviteli gépek szervizellátása érdekében.

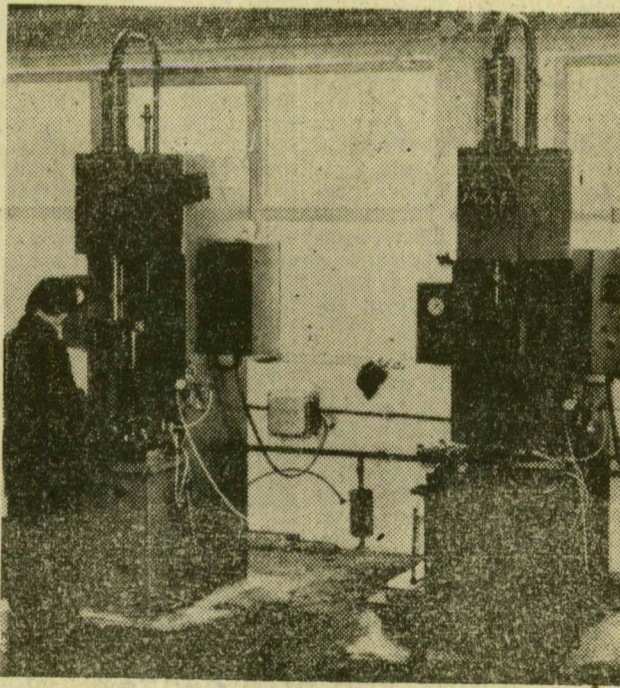
A továbblépés másik lehetősége a számítógépes adatfeldolgozás a mezőgazdaságban is. Itt nincsenek hagyományai a számítógépek alkalmazásának: az iparhoz viszonyítva nehezebben modellizálható a termelési technológia is, a társadalmi körülmények is. Több a bizonytalan tényező a termelő folyamatban: időjárás, a növények, állatok biológiai tulajdonságai, a sokféle szervezeti forma, az alacsonyabb szervezethez.

A kibernetikusok megkülönböztetik a vezetés és irányítás fogalmát. Irányítás a vezetés gazdasági funkcióit értik, vezetésen a társadalmi, szociális feladatokat, személyekkel való foglalko-

zást is. A számítógépek csak a gazdasági irányításban adhatnak segítséget. Megmutatják a rendelkezésre álló lehetőségek közül a legkedvezőbbet. Lehetőséget adnak a gyorsabb, rugalmasabb döntésekre, fel szabadítják a vezetőket a rutinmunka alól, több idejük marad alkotó szellemi tevékenységre. A tekinthetőbbé, ellenőrizhetőbbé válik az ügyvitel. A manapság meglévő vezetési problémák, munkafegyelmi kérdések megoldását azonban továbbra sem lehet gépesíteni. Az újonnan alakult ügyvitel-gépesítési társulat gazdaságai nyilván tisztában vannak mindezzel. Céljuk, hogy sikerrel alkalmazkassák a korszerű ügyviteli technikát a mezőgazdaságban is, gyakorlati gazdasági eredményekkel mutassanak példát.

Tanács István

Új gépek a kéziszerszámgyárban

Sipos István felvétele

A szegedi kéziszerszámgyárban évente 1 millió darab kombináltfogót gyártanak, amelynek felét tőkés országok piacain értékesítik. Most korszerűbb fogókat kérnek a vevők, s hogy a szegedi gyár jobban kiélgeztse az igényeket, jobbá tegye a gyártási technikát és technológiát, négy darab munkálógépet vásárolt egy NSZK-beli cégtől, közel tízmillió forintért. Az újajta gépeken a termelékenység megkétszereződik, de ami még lényegesebb, szebb és jobb minőségű kombináltfogókat készíthetnek, ezzel is erősítve piaci kondíciójukat.

Üzletszerző a termék

Egyetlen árunál sem nélkülözhetők a szakavatott kereskedők, főként, ha külföldi eladásokról van szó. A hazai termékek egy részénél nincs szükség különösebb ismertetésre, bemutatásra, mivel az üzlet megszerzésének, megkötésének legfőbb mozgatórugója éppen az, amit megvételre kínálnak. Nem bővelkedünk ilyen árucikkben — olyanokban tehát, amelyek ma használatos kifejezéssel versenyképesek —, de számuk nagyobb, mint volt korábban, s remélhetően, tovább gyarapszik. Az üzletet szerző, megtartó termékek listáján ott találunk többféle orvosi műszert, erőművi berendezést, a közvélemény által is hagyományosan így emlegetett szalámit, szárazkolbaszt, dobzott sonkát, s helyet kap a listán az „új nemzedék” is: a korszerű fényforrások, a mezőgazdaságban felhasznált acélradíál-ábronsok, a számítástechnikai perifériák. Ezek az áruk — ha képletesen is — azért tölthetik be az üzletszerzői szerepkört, mert minőségi jellemzőik egyenletesek, használható értékű arányban áll az árral, s mert a felhasználó számára azt a műszaki, élvezeti színvonalat testesítik meg, amelyre éppen szüksége van. Így könnyebben csábítják el a vevőt — akit sok oldalról, bő választékkal csalogatnak az eladók —, mint a közepes színvonalú termékek, amelyek a kivétel nagyobb részét alkotják.

Az előbbi bekezdésben hevenyszétt receptet írunk le arra, mit vár a vevő — s joggal várja ezt — az eladótól, annak árújától, s első pillantásra ezek a követelmények nem tűnnek teljesíthetetleneknek. Mert hiszen természetes az egyenletes minőség, az árral párhuzamos használati érték, a vevő szükségleteivel egyező műszaki színvonal. Ezeknek a nem különleges jellemzőknek az elérése azonban — sok mással együtt — rugalmas termelési háttérrel, hatásos fejlesztési politikával, szigorú költséggazdálkodással követel. Az üzletszerző termékek mögött ugyanis az adott termelőhely egésze az erőfeszítés, fejlesztési és üzletpolitikája áll, s ebbe olyan, csekélynek látszó mozzanatok is beleépülnek, mint a műveletközi ellenőrzés, a csomagolás, a szállítási határidők megtartása, a szerviz megteremtése, az alkatrész-utánpótlás zavartalanlansága.

Ha most már ennek a bonyolult háttérnek az ismeretében vizsgáljuk a kivételt, akkor azt tapasztalhatjuk, hogy jó néhány olyan árut kényserülünk egyáltalán nem szükségszerű kereskedői munkával eladni, amely üzletszerző lehetne. Csak éppen váltakozó a minőség, meghökkentően kezdetleges a csomagolás, a gyártó nem vállalja az alkatrészek pótlását... s olykor annyi is elég a piaci kudarchoz, a kitűnő termék lejáratásához, hogy a nyári divatcikk augusztus végén érkezik meg a külföldi megrendelőhöz.

Vállalati, s irányítási — gyakran: adminisztrációs — hibák, nehézségek, érdekeltségi részek következménye, hogy amiért tölthet kapnának, az kevesebbet ér. Ahogy ennek az ellenkezője, az üzletszerző termékek sorsa is a rugalmasság, a gyors helyzetfelismerés szükségességét bizonyítja. S ez utóbbiak olykor hiányoznak, hiszen — viszonylag szűk körben maradvak — az idén, háromnegyed év alatt, a nem rubel elszámolású kivétel örvendetes növekedése elsősorban a nyers- és alapanyagok, a félkésztermékek eladására támaszkodott, s csak kisebb részben a feldolgozóipari árukra. Az exportnak ezen a területén kilenc hónap alatt egymillió forinttal nagyobb értékben adtunk el nyers- és alapanyagokat, mint gépeket, gépi berendezéseket és egyéb beruházási javakat. Ami ilyen rövid távon nem lenne gond, csak hogy évek óta hasonló a helyzet.

Törekvésekben nincs hiány, hiszen a gépipar 1978-ban sorozatgyártás-jelleggel 773, a vegyipar 217 új termék készítését kezdte el, közülük jó néhányat a tartós siker reményével. Ez a remény azonban szüntelenül megújításra szorul, mert csak akkor teljesül, ha a vevőnek fölkinált áru mindenkor megfelel a mindenkori — azaz a folyamatosan változó — követelményeknek. A tapasztalatok szerint egy terméket viszonylag könnyű egyszer eladni. Egy terméket sokszor eladni azonban már nehezebb, de az igazi teljesítmény a versenyképes áruk folyamatos értékesítésének megteremtése, megtartása, bővítése. A termék, amely üzletet szerez, ennek a törekvésnek az avatott előőrsé, szállásainál ához, hogy újabbak következnek. Nemcsak a rossz hír, a jó is gyorsan terjed, erre éppen a legutóbbi esztendőben kaphattunk bizonyosságot új gumipari árucikk: a vízáró fólia, növényvédő szerek, komplett állattartó telepek, mélyhűtött élelmiszerek, vagy éppen motorvonatok segítségével. A jó hírhez persze sok minden elengedhetetlen — a reklámtól a talpraesett külkereskedőig —, ám a szilárd alap mindenkor a termék maga: a képességeinkről adott bizonyítvány.

Veress Tamás

Építők tanácskozása

Az utóbbi években benyújtott és elfogadott építő- és építőanyag-ipari újítások száma lényegében változatlan, de műszaki megalapozottságuk fejlődését, tehát a tartalmi vonások erősödését mutatja, hogy az elérhető megtakarítások összege évente 8–10 százalékkal emelkedett — állapította meg az ágazat EVM, KPM és a tanácsai vállalatának országos újítási tanácskozása, amelyet csütörtökön tartottak meg a Metrő klubban.

Podina Sebőnek, az Építő Szakszervezete titkárnak és Burger Bélának, az EVM osztályvezetőjének vitaindító előadása adott áttekintést a szakterület újítási mozgalmának helyzetéről. A fejlődésről tanúskodik, hogy néhány év alatt az aktív újítók száma az ágazatban 13 200-ról csaknem 18 ezerre növekedett. Újítások és találmányok a vállalatoknál összességében évente több mint 400 millió forint értékű megtakarítást eredményeztek. (MTI)